

Ökológiai szőlőtermesztés: tendenciák, kihívások

Lakatos-Zámbó Lilla
Bio Garancia Kft.

2025.11.11.

Bio Garancia Kft.

- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által elismert tanúsító szervezet vagyunk, ezáltal az Európai Bizottság honlapján is szerepelünk, mint elismert tanúsító szervezet (25 éve)
- Easy-Cert cégcsoport tagja vagyunk
 - 59.000 audit/év (ebből Magyarországon kb. 1600 audit/év)
 - 38 országban
- Magyarországon leginkább **EU bio ellenőrzéseket** végzünk
- Privát standardok: Bio Austria, Bio Suisse, Naturland, Demeter, Biokreis

Jogszabályi háttér

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **(EU) 2018/848 RENDELETE** (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

A BIZOTTSÁG **(EU) 2021/1165 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE** (2021. július 15.) bizonyos termékek és anyagok ökológiai termelésben való használatának engedélyezéséről és ezek jegyzékének összeállításáról

34/2013. (V. 14.) VM rendelet a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről

Ökológiai gazdálkodás elvei

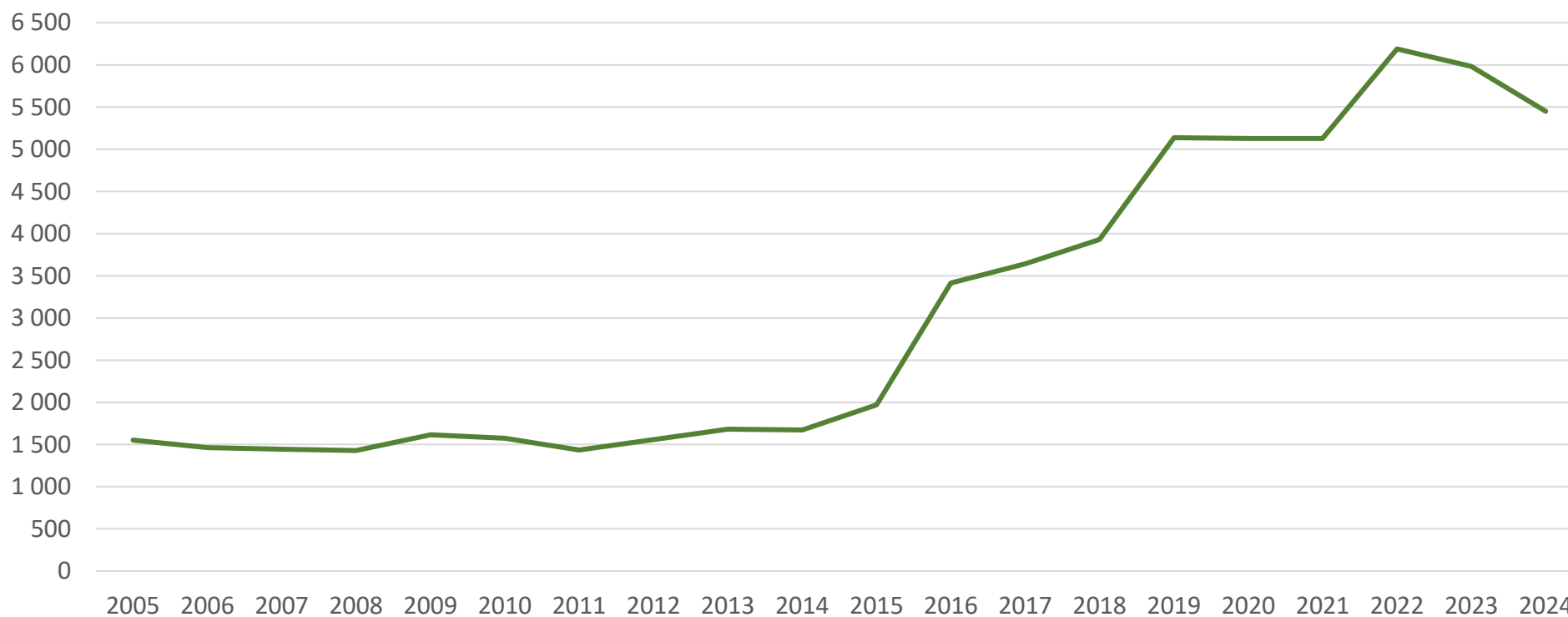
- ❖ hozzájárulás a **környezet** és az éghajlat védelméhez
- ❖ a **talaj** hosszú távú termőképességének fenntartása
- ❖ a növények egészségének megőrzése **megelőző intézkedések** révén - különös tekintettel a károsítóknak és betegségeknek ellenálló megfelelő fajok, fajták a megfelelő vetésforgóra, a **mechanikai** és **fizikai** módszerekre, valamint a **károsítók természetes ellenségeinek a védelmére**;
- ❖ a **külső erőforrások (input) felhasználásának korlátozása**
- ❖ az ökológiai termelés integritásának biztosítása az élelmiszerek és takarmányok **előállításának, elkészítésének és forgalmazásának** valamennyi szakaszában

Átállás ökológiai gazdálkodásra

- ❖ Az átállási idő a szerződéskötéssel és az egyes területek ellenőrző szervezetéhez történő bejelentésével veszi kezdetét
- ❖ Az **átállási időszak egésze alatt** tiszteletben kell tartani az ökológiai termelésre vonatkozóan összes szabályt
- ❖ **Átállási idő** álló kultúrák esetén (Pl.: szőlő, gyümölcsös): a termelési szabályokat az ökológiai termények első betakarítása előtt legalább **három éves időszakon** keresztül alkalmazni kell
- ❖ Ökológiai borfeldolgozás esetén borászati eljárások és kezelések korlátozása, meghatározott határértékeknek és feltételeknek megfelelés

Ökológiai gazdálkodás tendenciája

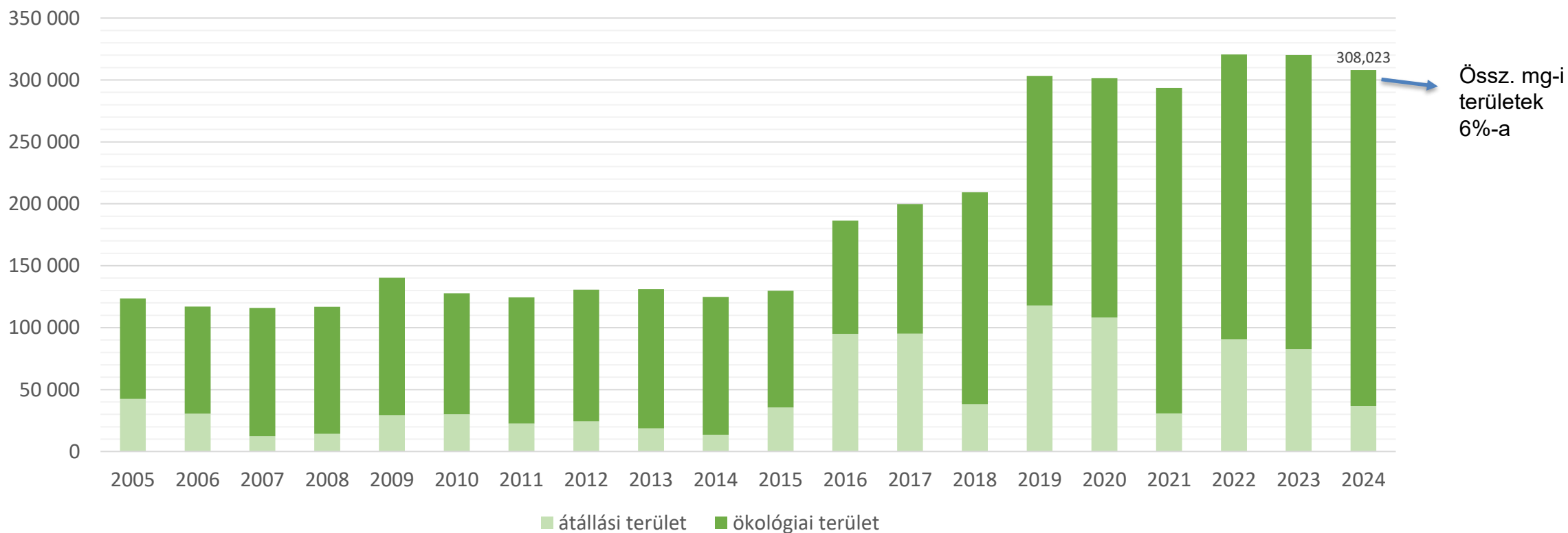
Mezőgazdasági termelők száma ökológiai gazdálkodásban

Forrás: KSH adatok alapján saját ábra

Ökológiai gazdálkodás tendenciája

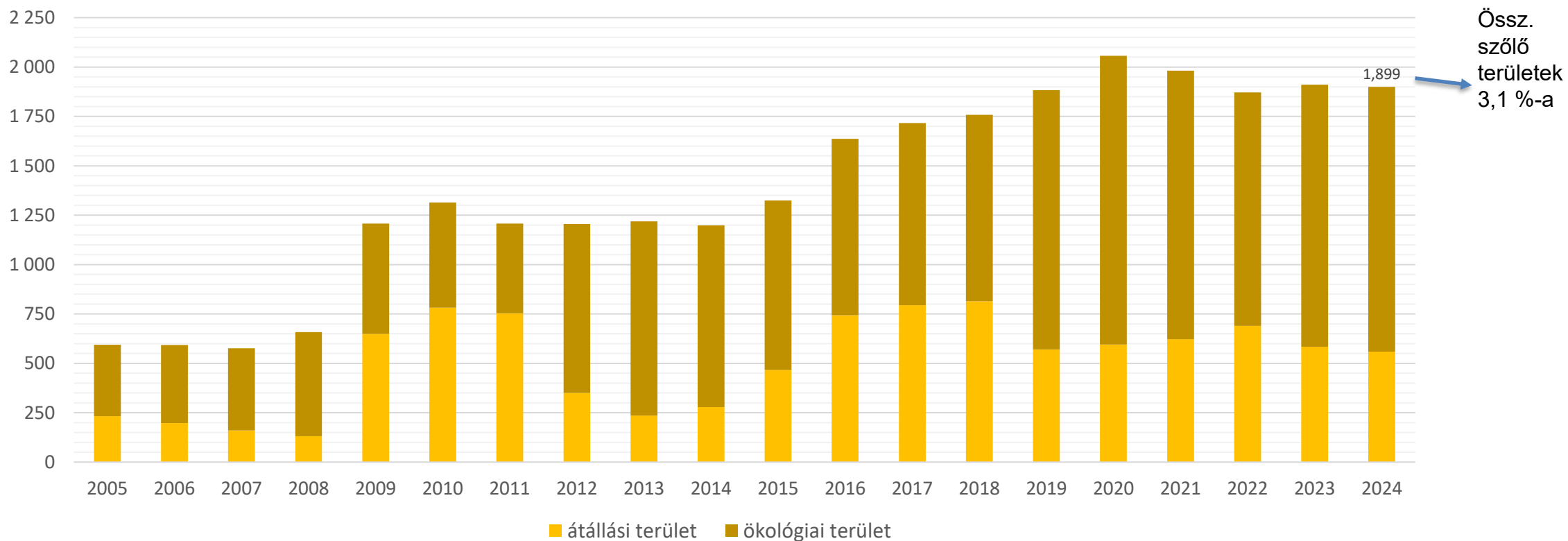
Ökológiai gazdálkodásba bevont mezőgazdasági terület (ha)

Forrás: KSH adatok alapján saját ábra

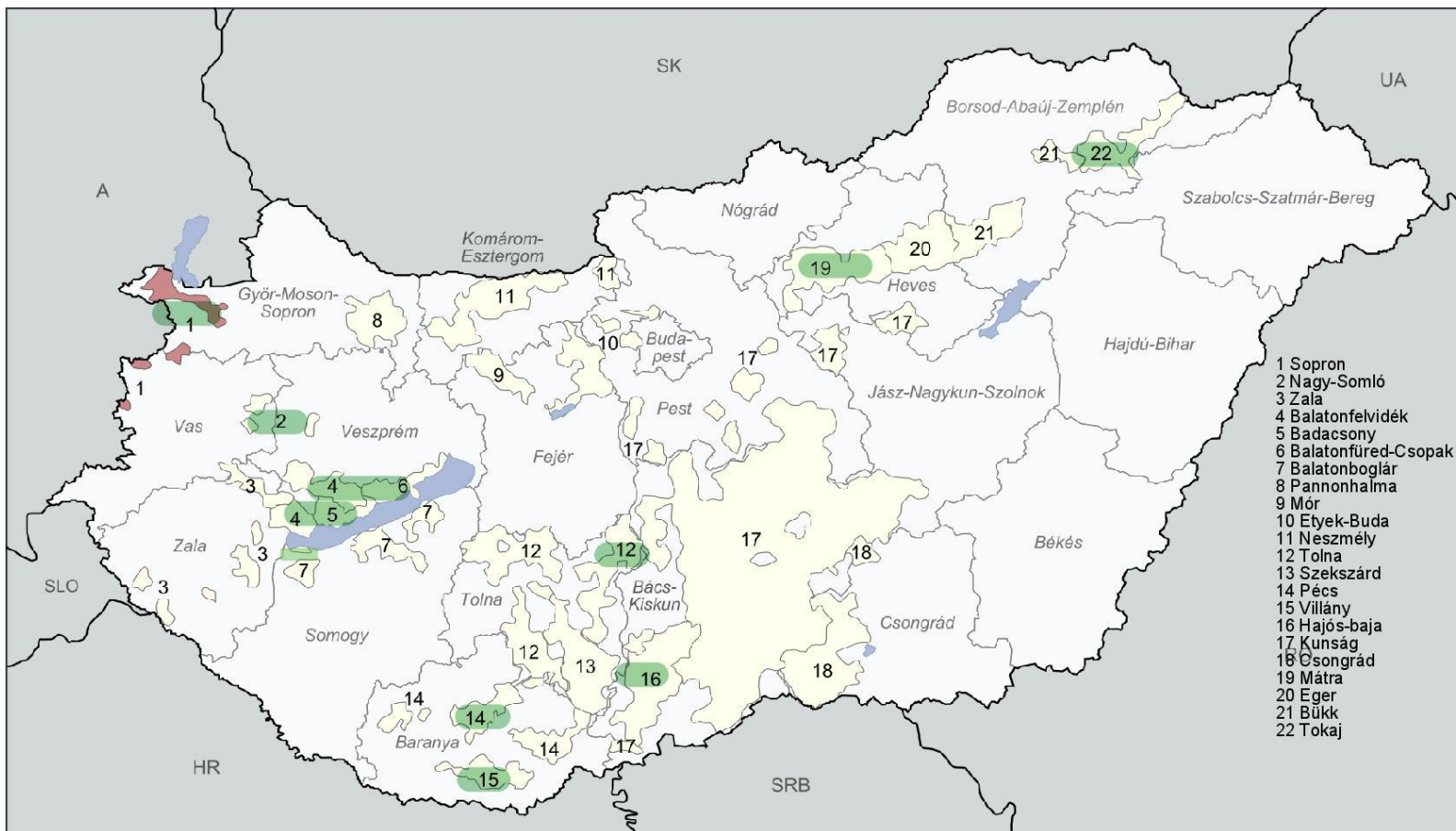
Ökológiai gazdálkodás tendenciája

Ökológiai gazdálkodásba bevont szőlő területek (ha)

Forrás: KSH adatok alapján saját ábra

Ökológiai szőlészet-borászat hazai helyzete

Szőlő aranyszínű sárgaság elleni védekezés ökológiai gazdálkodásban

- ❖ **Ellenőrzött szaporítóanyag!**
- ❖ Érzékeny fajták (**Chardonnay**, Zweigelt, Kékfrankos, Pinot noir, **Szürkebarát**, Cabernet sauvignon, Cabernet franc, **Rajnai rizling**, **Kéknyelű**)
- ❖ Szomszédos gazdálkodók
- ❖ káros szomszédság felszámolása - Gazdanövények: hamvas éger, fűzfa, mogyoró, éger, **erdei iszalag**, **szőlő nemzetségbe tartozó fajok**
- ❖ Szakszerű **metszés, zöldmunka**
- ❖ Tünetes tőkék kivágása, megsemmisítése
- ❖ **Természetes ellenségek** segítése
- ❖ Növényvédelem engedélyezett készítményekkel

Ökológiai szőlőtermesztésben engedélyezett készítmények szőlőkabóca ellen

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Kezelések maximális száma	Alkalmasság a fejlődési alakok ellen
Dripp Extra	lecitin 28 g/l + napraforgó olaj 790 g/l	III.	3	Tojások
Vegarep EC/Gravity	lecitin 28 g/l + napraforgó olaj 790 g/l	III.	3	Tojások
Laser	spinozad 240 g/l	II.	2	Lárvák
Nexsuba	spinozad 240 g/l	II.	2	Lárvák
Laser duplo	spinozad 480 g/l	II., III.	2	Lárvák
Limocide	narancsolaj 60 g/l	II.	6	Lárvák (és imágók)
NeemAzel-T/S	azadirachtin 10 g/l	III.	2 (szükséghelyzeti)	Lárvák és imágók
Pyregard	piretrin 40 g/l	I.	2 (szükséghelyzeti)	Lárvák és imágók

Lemosó permetezés tojások ellen

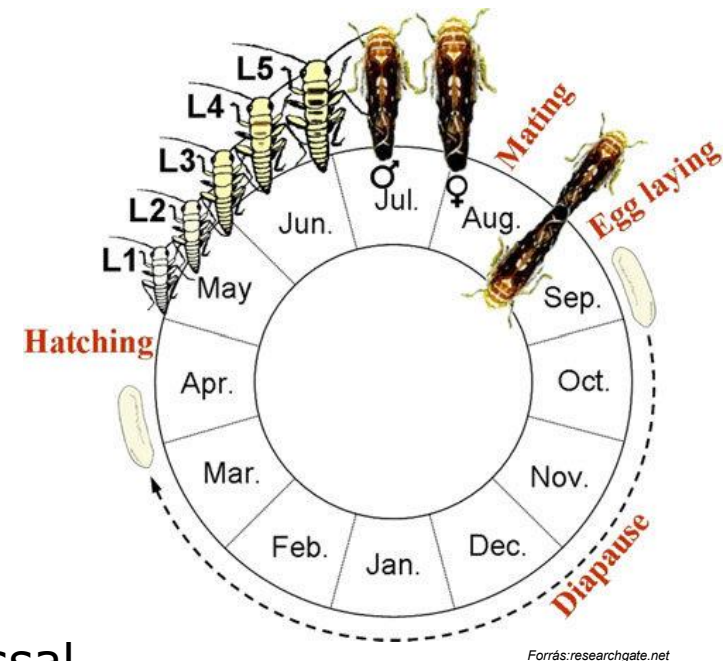
lecitin+napraforgó olaj (Dripp Extra, Vegarep EC, Gravity)

Kontakt hatású szer lemosószerként alkalmazva rovarölő hatással

Rügyfakadás előtt a növényen található kabóca tojások gyérítésére 3%-os töménységben áztatás-, ill. lemosással célszerű kijuttatni.

Nyugalmi időszakban 3 alkalommal javasolt kipermetezni.

Őszi kijuttatásnál kénkiegészítés is adható, amellyel a kabóca tojásai mellett más telelő kártevők (pl. pajzstetvek, atkák) és kórokozók (pl. lisztharmat) is gyéríthetők.

Lárvák elleni permetezés

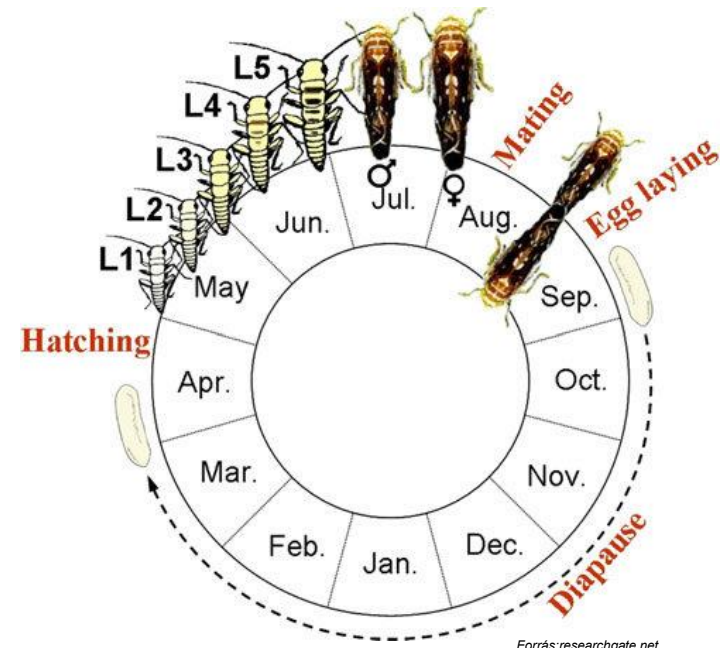
spinozad (Laser, Laser duplo, Nexsuba)

A talajban megtalálható *Saccharopolyspora spinosa* baktérium fermentációs tevékenységéből nyert természetes termék. Kontakt hatású, gyomorméreg. Emberre és melegvérű élőlényekre alacsony toxicitású.

Amerikai szőlőkabóca ellen 0,4 l/ha (Laser, Nexsuba), 0,2 l/ha (Laser duplo) dózisban a fiatal lárvák ellen szükséges permetezni. Kezelések száma maximum 2. É.V.I:14 nap

Kezelés ideje: fűrtkezdemények megjelenésétől

Ha a területet méhek látogatják, **kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki!** Ilyenkor a védekezés csak a méhek repülési időszakának befejezését követően, legkorábban a naplemente előtt egy órával kezdhető meg. A kezelést 23 óráig be kell fejezni, illetve 23 órától a következő nap alkonyatáig szüneteltetni kell.

Lárvák (és imágók elleni) védekezés

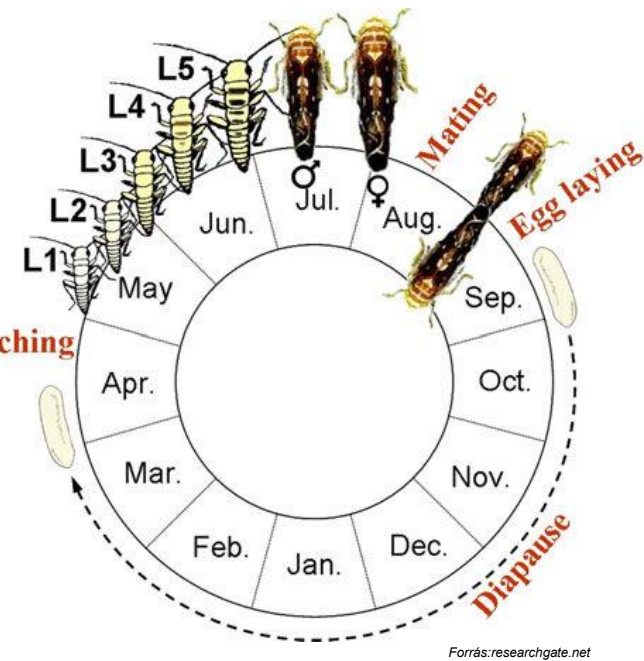
narancsolaj (Limocide)

Szőlőben gubacsatka, tripsz és kabócák, valamint lisztharmat és peronoszpóra ellen is felhasználható.

Maximum 200 liter/ha vízzel kijuttatva, 0,8% a koncentráció az engedélyezett dózis.

Maximum 6 alkalommal, két kezelés között 7 nap. É.V.I: 1 nap

A narancs héjából kivont narancsolaj természetes eredetű, kontakt hatású hatóanyag: erősen nedvszívó, dehidratáló hatása miatt a Limocide a gombák esetében a sejthártyát károsítja, rovarölő hatását pedig a kártevők kültakarójának kiszárításával éri el.

Lárvák és imágók elleni védekezés

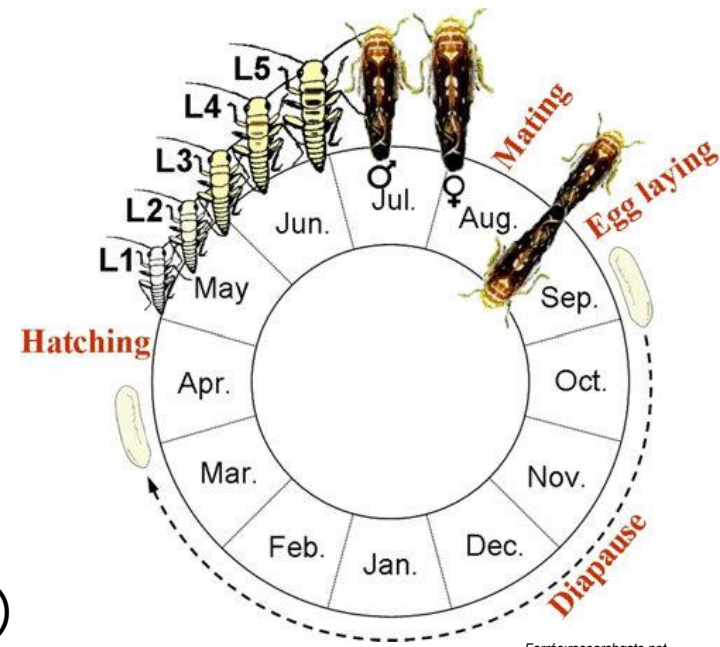
piretrin (Pyregard)

A Magyarországon nem engedélyezett Pyregard(40 g/l piretrin) rovarölő szer 2025. július 8-tól 2025. október 31-ig volt felhasználható hazánk egész területén ökológiai és konvencionális termesztésben földi permetezéssel kijuttatva.

Lárvák és a kifejlett alak ellen **maximum 2 alkalommal** 0,75 l/ha dózisban 800-1000 l/ha permetlével juttatható ki. É.V.I: 7 nap

Az idegsejtek nátriumion-csatornáihoz kapcsolódva akadályozzák azok nyílását és záródását, ezáltal az ingerületátvitelt, bénulásához vezet. Kontakt hatású, gyomorméreg.

Virágzó növényeket tömegesen látogató méhek jelenléte esetén a készítmény nem használható!

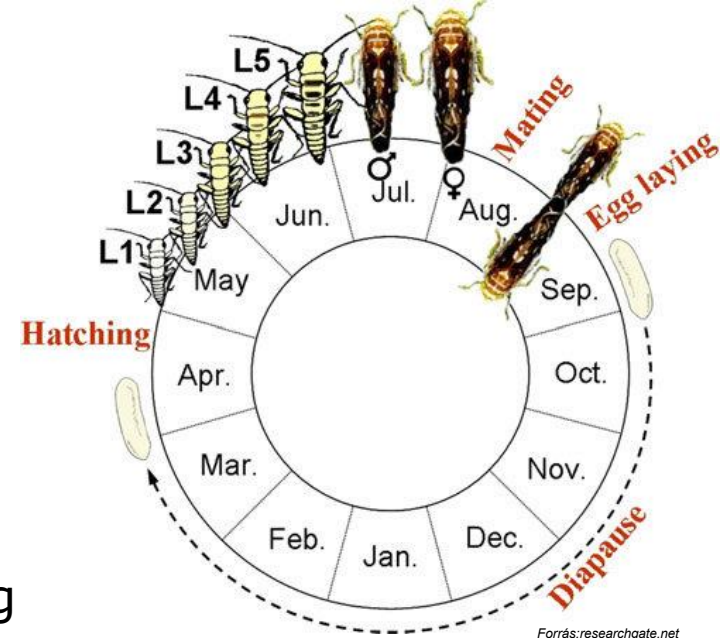
Lárvák és imágók elleni védekezés

azadirachtin (NeemAzal-T/S)

A NeemAzal-T/S (10 g/l azadiraktin) rovarölő szer Magyarország egész területén szőlő kultúrában földi permetezéssel kijuttatással 2025. július 17-től 2025. november 13-ig felhasználható.

A készítmény szőlő kultúrában amerikai szőlőkabóca ellen **maximum 2 alkalommal** 3,0 l/ha dózisban, 400-800 l/ha permetlé mennyiséggel juttatható ki. É.V.I.: 3 nap

Neemfa magjából nyert természetes anyag. Csökkenti a rovarok étvágyát, gátolja a táplálkozásserkentő receptorokat, ami éhezéshez és az állat elpusztulásához vezet. Kitinszintézis-gátló, és hátráltatja a szaporodást az életképes peték számának csökkenésével.

Tapasztalatok, kihívások

Észelések, védekezések: Badacsony, Somló, Balatonboglár borrégiók

Fontos a monitorozás és a terület folyamatos bejárása

Pyregard: I. Forg. kategóriás készítmény vásárlására csak felsőfokú növényvédelmi szakképesítéssel és I. forgalmi kategóriájú hatályos engedéllyel rendelkező személy jogosult.

Köszönöm a figyelmet!

Kérdés esetén: info@bio-garancia.hu

